

Informācija par politikas mērķu sasaisti ar Latvijas Nacionālo attīstības plānu, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un citiem Latvijas attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī Eiropas Savienības politikas plānošanas dokumentiem

Nr. p.k.	Dokumenta nosaukums, apstiprināšanas/izsludināšanas datums	Sasaiste ar Saliedētas un pilsoniski aktīvas (atbildīgas) sabiedrības attīstības pamatnostādņem 2021. – 2027.gadam
Nacionālā līmeņa valsts politikas plānošanas dokumenti		
1.	Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam ¹ (apstiprināta ar Latvijas Republikas Saeimas 2010.gada 10.jūnija lēmumu)	<p>Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam (turpmāk – Latvija 2030) uz saliedētas sabiedrības attīstību attiecināmi vispārējie principi – tolerance, sadarbība un līdzdalība.</p> <p>Pamatnostādnes atbilst Latvija 2030 prioritātei „Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība”, kuras prioritārie rīcības virzieni ir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sabiedrības līdzdalība politikas veidošanā; 2. Pilsoniskā izglītība un sociālā integrācija; 3. E-pārvaldība un sociālā inovācija. <p>Prioritātes ieviešanai definētie rezultāti ir efektīva resursu pārvaldība, jaunas pilsoniskās līdzdalības formas un sabiedrība ar augstu pašapziņu.</p> <p>Sabiedrības līdzdalības jomā noteikta nepieciešamība maksimāli izmantot Latvijas cilvēkkapitālu un iesaistīt sabiedrību likumu un lēmumu pieņemšanā, ievērojot sabiedrības dažādību un sociālo daudzveidību lai pieņemtu kvalitatīvākus lēmumus un atvieglotu to ieviešanu.</p> <p>Pilsoniskās izglītības jomā noteikta nepieciešamība stiprināt Latvijas iedzīvotāju spējas un prasmes līdzdarboties sabiedriskajos procesos, īstenojot pilsoniskās izglītības programmas gan formālajā izglītībā, gan ārpus tās – semināru, lekciju un kursu formā.</p> <p>E-pārvaldības un sociālo inovāciju jomā noteikta nepieciešamība ģenerēt jaunas inovatīvas pieejas valsts pārvaldē, iesaistot pakalpojumu lietotājus,</p>

¹ Pieejams MK politikas dokumentu datu bāzē <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>

		<p>akadēmiskos resursus, NVO un privāto sektoru.</p> <p>Uz Pamatnostādnēm attiecināms arī Latvija 2030 <u>1.prioritātes</u> „Kultūrtelpas attīstība” rīcības virziens „Piederības izjūtas Latvijas kultūras telpai stiprināšana”. Prioritātes ieviešanai definētais rezultāts ir spēcīga nācijas identitāte, kultūra un radošums.</p>
2.	<p>Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027.gadam (apstiprināts MK 2020.gada 25.februāra sēdē)</p>	<p>NAP2027 projekta prioritāte „Vienota, droša un atvērta sabiedrība”</p> <p>Rīcības virziens „Saliedētība” ietver šādus uzdevumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot saliedējošu pasākumu īstenošanu kultūras, valodas, teritoriālās, vēsturiskās atmiņas, politiskās un kopīgās ekonomikas dimensijās [406]; 2. Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību NVO, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu [407]; 3. Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu palielināšana, stiprinot starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmes un saziņas intensitāti, dažādības vadību, kā arī diskriminācijas mazināšanu [408]; 4. Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību, un uzlabojot kvalitāti [409]; 5. Sabiedrisko mediju patstāvības nodrošināšana, tehnoloģiju, infrastruktūras un satura modernizēšana; atbalsta pasākumi nacionālās informatīvās telpas daudzveidības (plurālisma) nodrošināšanai, kvalitatīva mediju satura ražošanai un satura pieejamības nodrošināšanai tā lietotājiem reģionos, pierobežā un cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem [410]; 6. Cilvēku medijpratības stiprināšana formālajā un neformālajā izglītībā, sekmējot viltus ziņu un dezinformācijas atpazīšanu sabiedrībā, kritisko domāšanu. [411]. <p>Rīcības virziens „Tiesiskums un pārvaldība”, ietver šādus uzdevumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas

		<p>stiprināšana sabiedrībā, īstenojot sabiedrības pilsonisko izglītību, nodrošinot Latvijas tiesību sistēmas sabalansētu attīstību (tostarp cilvēktiesību ievērošanu iepretī inovācijām un tehnoloģiju radītajām izmaiņām), mazinot birokrātiju un uzlabojot normatīvo aktu kvalitāti un pieejamību [426];</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Strīdu risināšanas kultūras attīstība un alternatīvo strīdu risināšanas veidu ieviešana Latvijā, tai skaitā palielinot sociālā dialoga un mediācijas nozīmi sabiedrībā un pārvaldībā [427]; 3. Gudras, efektīvas un atvērtas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumos balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes un digitālās iespējas, pārvaldei sniedzot saprotamu un pieejamu informāciju, nodrošinot iespējas cilvēkiem līdzdarboties politikas veidošanā, un panākot līdzsvarotu sabiedrisko grupu pārstāvību [428]. <p>Rīcības virziens „Drošība” ietver uzdevumu: Cilvēku rīcībspējas stiprināšana ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā [439].</p> <p>Uz saliedētas sabiedrības attīstību attiecināma arī citu NAP2027 prioritāšu ietvaros risināmie jautājumi.</p> <p>Prioritāte „Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki”</p> <p>Rīcības virziens „Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” ietver uzdevumu Psihiskās un emocionālās veselības stiprināšana sabiedrībā, īstenojot uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus un intervenci, paplašinot sabiedrības zināšanas un nodrošinot monitoringu, tādējādi uzlabojot spēju pielāgoties mainīgiem dzīves un darba apstākļiem un vienlaikus radot izpratni par psihiskās un emocionālās veselības nozīmi personības izaugsmē,</p>
--	--	--

		<p>kopdarbības un iekļaujošas sabiedrības veidošanā [84]. Rīcības virziens „Stipras ģimenes paaudzēs” nosaka uzdevumu Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, tai skaitā palielinot sociālo aizsardzību vecākiem, attīstot ģimenei draudzīgu vidi, godinot kuplās ģimenes, stiprinot tēva lomu ģimenē, pilnveidojot jauniešu izglītošanu un veicinot sabiedrības informētību par vecāku prasmju, attiecību pratības, ģimenes un laulības tematiku un paaudžu solidaritātes lomu tautas ilgtspējīgā izaugsmē, kā arī nodrošinot pierādījumos balstītas ģimenes politikas izstrādi un īstenošanu [102].</p> <p>Prioritāte „Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” Rīcības virziens „Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” [168] Sabiedrības digitālo un jauno tehnoloģiju prasmju attīstība, veidojot specifiskas programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā.</p> <p>Rīcības virziens „Iekļaujoša izglītības vide” [182] Sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu (sociāli ekonomiskie riski, speciālās vajadzības, nelabvēlīgā situācijā nonākuši jaunieši, u.c. PMP riski) iesaistīšana ārpus formālās izglītības (tai skaitā interešu izglītības) pasākumos (tai skaitā skolas vidē – kā vispārējā, tā profesionālajā izglītībā).</p> <p>Prioritāte „Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” Rīcības virziens „Daba un vide” [292] Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu.</p>
3.	Nacionālās drošības koncepcija (apstiprināta Saeimā 2019.gada 26.septembrī)	Saskaņā ar Nacionālās drošības koncepciju (turpmāk – koncepcija) viens no būtiskākajiem iekšējās drošības elementiem ir saliedēta un spēcīga pilsoniskā sabiedrība, kurā pastāv vienota izpratne par pamatvērtībām. Latvijas sabiedrība ir etniski daudzveidīga, tās vienotību ietekmē iedzīvotāju dažādas vēsturiskās pieredzes un sociālpolitiskie uzskati. Būtiska loma saliedētas sabiedrības veidošanā ir kultūrtelpai, sabiedrības sociālajai un vēsturiskajai

		<p>atmiņai, tādēļ nepieciešams nostiprināt iedzīvotāju piederības sajūtu valstij, veidot vienotu izpratni par vēsturiskajiem notikumiem un vairojot saliedētību starp iedzīvotājiem.</p> <p>Saliedētu sabiedrību veido arī Latvijā dzīvojošās mazākumtautības, tādēļ jāsteno iekļaujoša mazākumtautību politika, iesaistot tās sabiedriski politiskajos procesos un lēmumu pieņemšanā. Būtiski ir veicināt mazākumtautību pārstāvju aktīvu iesaistīšanos pašvaldību un valsts pārvaldes darbā.</p> <p>Pilsoniskās sabiedrības pamats ir patriotiski noskaņotas ģimenes, kas izjūt piederību savai valstij. Izglītības sistēmas mācību saturā ir jāiestrādā pilsoniskas sabiedrības un pamatvērtību principi, kas jau no pirmsskolas vecuma veido valstij piederīgu un lojālu jauno paaudzi ar vienotu vērtīborientāciju. Skolās un jaunatnes politikas ietvaros īstenotajiem projektiem jābūt orientētiem arī uz jauniešu sabiedriskās aktivitātes veicināšanu, pagasta, novada un valsts mēroga vēstures notikumu izpēti, iesaisti lēmumu pieņemšanā, tādejādi attīstot gan lokālpatriotismu, gan piesaisti valstij.</p> <p>Iekšējās drošības vidi negatīvi ietekmē sabiedrības zemā uzticība valsts pārvaldei un politiskajām partijām. Pieaugot iedzīvotāju atsvešinātībai no valsts, samazinās sabiedrības līdzdalība sabiedriski politiskajās aktivitātēs ikdienā, tanī skaitā dalība vēlēšanās. Jāveicina sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā. Pašvaldības vislabāk var atbalstīt iedzīvotāju iniciatīvas vietējā līmenī. Vienlaikus valstij ir sistemātiski jāsniedz atbalsts nevalstiskajām organizācijām, tādejādi vairojot iedzīvotāju līdzdalību un atbildību par valstī notiekošo. Vienlaikus nepieciešams veicināt arī mazākumtautību organizāciju un to pārstāvju līdzdalību nevalstisko organizāciju jomā.</p> <p>Valstij ir jānodrošina valsts valodas mācību iespējas tiem interesentiem, kuri to vēlas, jānodrošina sistēmiska piekļuve latviešu valodas mācībām personām, kas Latvijā ieeļo no trešajām valstīm. Iedzīvotājiem jāprot sazināties un uztvert informāciju valsts valodā. Tas ir svarīgi gan ikdienā, lai iedzīvotāji uztvertu Latvijas valsts institūciju veidotos vēstījumus, gan krīzes situācijās, lai valdība spētu efektīvi</p>
--	--	--

		komunicēt ar sabiedrību.
4.	Rīcības plāns personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā (apstiprināts ar MK 2015.gada 2.decembra rīkojumu Nr.759)	Rīcības plāna ietvaros norādītas atbildīgās institūcijas un īstenojamie pasākumi personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, uzņemšanas un integrācijas kontekstā – valodas mācības, sociālekonomiskās iekļaušanas kursi, nodarbinātības iespēju nodrošināšana, mentoru atbalsts ikdienas jautājumu risināšanā un citi. Iekļautie pasākumi veidoti tā, lai pēc iespējas ātrāk veicinātu mērķa grupas pārstāvju iekļaušanos uzņemtajā sabiedrībā. Rīcības plānā noteiktās aktivitātes un sadarbības mehānismi tiek pielietoti arī pēc rīcības plānā noteiktā termiņa beigām.
17.	Konceptuālais ziņojums par imigrācijas politiku (apstiprināts ar MK 2018.gada 15.februāra rīkojumu Nr.61)	Balstoties uz Konceptuālo ziņojumu par imigrācijas politiku, MK noteicis, ka iebraucēju integrācijas jomā nepieciešams definēt imigrantu grupas, kurām integrācijas pasākumi (valodas un integrācijas kursi) būs obligāta prasība.
ES līmeņa un starptautiskās tiesību normas		
1.	Lisabonas līgums, ar ko groza līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (<i>Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community</i>), 2007.gada 13.decembris	<p>1.a.pants. Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība.</p> <p>II sadaļa. Noteikumi par demokrātijas principiem.</p> <p>8.pants. Visās darbībās Eiropas Savienība ievēro pilsoņu vienlīdzības principu, pret ikvienu paužot vienlīdzīgu attieksmi savās iestādēs un struktūrās. Eiropas Savienības pilsonis ir jebkura persona, kurai ir kādas dalībvalsts pilsonība. Eiropas Savienības pilsonība papildina valsts pilsonību un neaizstāj to.</p> <p>8.a.pants. 1. Eiropas Savienības darbības pamatā ir pārstāvības demokrātija. 2. Pilsoņi Eiropas Savienības līmenī ir tieši pārstāvēti Eiropas Parlamentā. Dalībvalstis Eiropas Padomē pārstāv valstu vai</p>

		<p>valdību vadītāji, bet Eiropas Padomē – to valdības, kas savukārt par savu darbību saskaņā ar demokrātijas principiem atbild vai nu savu valstu parlamentiem, vai saviem pilsoņiem. 3. Katram pilsonim ir tiesības piedalīties Eiropas Savienības demokrātiskajā dzīvē. Lēmumus pieņem iespējami atklāti, un tie cik iespējams ir tuvināti pilsoņiem. 4. Politiskās partijas Eiropas līmenī veicina Eiropas politiskās apziņas veidošanos un Eiropas Savienības pilsoņu gribas izteikšanu.</p> <p>8.b.pants. 1. Iestādes ar atbilstīgiem līdzekļiem dod pilsoņiem un apvienībām, kas tos pārstāv, iespēju izteikt savus viedokļus visās Eiropas Savienības darbības jomās un publiski apmainīties ar tiem.</p> <p>2. Iestādes uztur atklātu, pārredzamu un pastāvīgu dialogu ar minētajām apvienībām un pilsonisko sabiedrību.</p> <p>3. Eiropas Komisija veic plašas konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, lai nodrošinātu Eiropas Savienības darbību saskaņotību un pārredzamību.</p> <p>4. Eiropas Savienības pilsoņi, kuru skaits nav mazāks par vienu miljonu un kas pārstāv ievērojamu dalībvalstu skaitu, var izrādīt iniciatīvu un aicināt Eiropas Komisiju saskaņā ar tās pilnvarām iesniegt atbilstīgu priekšlikumu jautājumos, kuros pēc pilsoņu ieskata Līgumu īstenošanai ir nepieciešams Eiropas Savienības tiesību akts. Procedūras un nosacījumi šādas iniciatīvas iesniegšanai ir noteikti atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 21.panta pirmajai daļai.</p>
2.	<p>ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācija (<i>Universal Declaration of Human Rights</i>), 1948.gada 10.decembris</p>	<p>Katram cilvēkam pienākas visas tiesības un brīvības, kas pasludinātas Deklarācijā, neatkarīgi no viņa rases, ādas krāsas, dzimuma, valodas, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā stāvokļa, kārtas vai cita stāvokļa. Visi cilvēki ir vienlīdzīgi likuma priekšā, un viņiem ir tiesības uz vienādu likuma aizsardzību bez jebkādas diskriminācijas.</p> <p>Uz saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstību attiecināmi šādi panti:</p>

		<p><i>19.pants.</i> Katram cilvēkam ir tiesības uz pārliecības brīvību un tiesības brīvi paust savus uzskatus: šīs tiesības ietver brīvību netraucēti palikt pie saviem uzskatiem un brīvību meklēt, saņemt un izplatīt informāciju un idejas ar jebkuriem līdzekļiem neatkarīgi no valstu robežām.</p> <p><i>20.pants.</i> 1. Katram cilvēkam ir tiesības uz miermīlīgu sapulču un asociāciju brīvību. 2. Nevienam nedrīkst piespiest iestāties kaut kādā asociācijā.</p> <p><i>21.pants.</i> 1. Katram cilvēkam ir tiesības piedalīties savas valsts pārvaldē tieši vai ar brīvi izvēlētu pārstāvju starpniecību. 2. Ikvienam ir vienlīdzīgas tiesības piedalīties valsts pārvaldē savā zemē. 3. Tautas gribai ir jābūt valdības varas pamatam: šai gribai ir jābūt izteiktai periodiskās un nefalsificētās vēlēšanās, kam jānotiek uz vispārēju un vienlīdzīgu vēlēšanu tiesību pamata, aizklāti balsojot vai arī citās līdzvērtīgās formās, kas nodrošina vēlēšanu brīvas gribas izpaudumu.</p>
3.	ANO Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>), 1966.gada 16.decembris	Saskaņā ar Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (turpmāk – pakts) noteikto ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus, šīs tiesības ietver brīvību meklēt, saņemt un izplatīt dažāda veida informāciju un idejas neatkarīgi no valstu robežām, ciktāl tas nav pretrunā ar citu personu tiesību un reputācijas cienīšanu un nacionālās drošības, sabiedriskās kārtības, sabiedrības veselības vai tikumības aizsardzību. Kara propaganda un nacionāla, rasu vai reliģiska naida kurināšana ir aizliegta. Etniskās, reliģiskās un valodas mazākumtautības, personām, kas pieder pie šīm mazākumtautībām, nedrīkst atņemt tiesības kopā ar citiem tās pašas grupas locekļiem baudīt savu kultūru, nodoties savai reliģijai un izpildīt tās rituālus, kā arī lietot dzimto valodu.
4.	Starptautiskā konvencija par jebkuras rasu diskriminācijas	Starptautiskā konvencija par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu paredz, ka dalībvalstīm jāveic īpaši un konkrēti pasākumi sociālajā, ekonomiskajā, kultūras un citās jomās, lai nodrošinātu

	izskaušanu (<i>International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination</i>), 1965.gada 21.decembris	atsevišķu rasu grupu vai pie tām piederīgu personu pienācīgu attīstību un aizsardzību un tādējādi tām garantētu cilvēktiesības un pamatbrīvības. Jānosoda un jānovērš jebkāda propaganda, kura iedvesmojas no idejām vai teorijām par vienas rases vai noteiktas ādas krāsas vai etniskās piederības cilvēku grupas pārkumu vai kuras cenšas attaisnot vai veicināt jebkāda veida rasu naidu un diskrimināciju. Jānodrošina katra cilvēka vienlīdzība likuma priekšā neatkarīgi no viņa rases, ādas krāsas, nacionālās vai etniskās piederības.
5.	Eiropas Padomes Vispārējā konvencija par nacionālo minoritāšu aizsardzību (<i>Convention for the Protection of National Minorities</i>), 1995.gada 1.februāris	Konvencijas nolūks ir efektīvi aizsargāt nacionālās minoritātes un tām piederošo personu tiesības un brīvības likuma ietvaros un respektējot valstu teritoriālo integritāti un nacionālo suverenitāti. Tā kā Eiropas Padomes Vispārējā konvencijā par nacionālo minoritāšu aizsardzību nav definēts termins „nacionālās minoritātes”, Latvijas Republikas Saeima nolēma, ka šis termins konvencijas izpratnē „nozīmē Latvijas pilsoņus, kuri kultūras, reliģijas vai valodas ziņā atšķiras no latviešiem, paaudzēm ilgi tradicionāli dzīvojuši Latvijā un uzskata sevi par piederīgiem Latvijas valstij un sabiedrībai, vēlas saglabāt un attīstīt savu kultūru, reliģiju vai valodu”.
6.	Bērnu tiesību konvencija (<i>Convention on the Rights of the Child</i>), 1989.gada 20.novembris	Bērnu tiesību konvencijā (turpmāk – konvencija) ietverts redzējums, ka bērni ir indivīdi ar savām tiesībām. Bērība ir īpašs laika posms cilvēka dzīvē, kas jāsargā, kura laikā bērniem jārada labākas iespējas personības attīstībai mācoties, spēlējoties un mijiedarbojoties ar apkārtējo vidi. Konvencijas dalībvalstis savas likumdošanas un politikas plānošanas kontekstā apņemas ievērot to, ka: 1. Jebkurš lēmums, kurš tiek pieņemts valstī, vispirms ir jāizvērtē no bērnu interešu viedokļa; 2. Bērna intereses ir prioritāras; 3. Ikvienam bērnam ir tiesības, ka valsts garantēs bērna pilnvērtīgu attīstību, izglītību, veselības aprūpi visaugstākajā valstij iespējamā līmenī, nodrošinot bērna konkurētspēju pasaulē; 4. Valsts garantēs bērna tiesības tikt pasargātam no jebkura veida diskriminācijas un vardarbības. Konvencijā nostiprinātās nozīmīgākās pamatvērtības un nosacījumi: – Diskriminācijas aizliegums,

		<ul style="list-style-type: none"> – Bērna vislabāko interešu aizstāvība – Ģimeniskas vides un vecāku atbildības nodrošināšana, – Tiesības uz dzīvību un pilnvērtīgu attīstību, – Aizsardzība no vardarbības, – Tiesības uz privāto dzīvi, – Tiesības uz izglītību, – Bērnam piemērotas informācijas pieejamība u.c.
7.	<p>ANO Konvencija par bēgļa statusu (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>), 1951.gada 28.jūlijs</p> <p>Saeima ratificējusi 1997.gada 19.jūnijā</p>	<p>ANO Konvencija par bēgļa statusu (turpmāk – konvencija) paredz, ka dalībvalstīm jāattiecinā tās noteikumi uz bēgļiem bez diskriminācijas pēc rases, reliģijas vai izcelsmes zemes pazīmēm. Sabiedrības integrācijas kontekstā konvencijā paredzēts, ka tās dalībvalstīm jāveic šādi pasākumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jānodrošina bēgļiem savā teritorijā tādas pat iespējas piekopt savu reliģiju kā vietējiem iedzīvotājiem; 2. Jāparedz iespējas mērķa grupas pārstāvjiem, kas likumīgi atrodas to teritorijā, piedalīties nepolitiskās un bezpeļņas organizācijās un arodbiedrībās; 3. Bēgļiem jānodrošina tādas pašas iespējas iegūt pamatizglītību, kā šīs valsts pilsoņiem; 4. Jāsniedz bēgļiem, kas likumīgi uzturas to teritorijā, tādi paši atvieglojumi un palīdzība, kā saviem pilsoņiem.
8.	<p>ES tieslietu un iekšlietu padomes secinājumi par trešo valstu pilsoņu integrācijas procesa pamatprincipiem ES (<i>The Justice and Home Affairs Council conclusions establishing the following Common Basic Principles for immigrant integration policy in the European Union</i>), 2004.gada 19.novembris</p>	<p>Saskaņā ar ES tieslietu un iekšlietu padomes secinājumiem par trešo valstu pilsoņu integrācijas procesa pamatprincipiem ES dalībvalstīm nacionālās politikas trešo valstu pilsoņu integrācijas jomā jāiekļauj šādi pamatprincipi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Integrācija ir dinamisks divvirzienu abpusējas pieņemšanas process, kurā piedalās visi imigranti un dalībvalstu iedzīvotāji; 2. Integrācija nozīmē ES pamatvērtību ievērošanu; 3. Nodarbinātība ir nozīmīga integrācijas procesa sastāvdaļa, un tā ir būtiska imigrantu līdzdalības nodrošināšanai, imigrantu ieguldījumam uzņēmējvalsts sabiedrībā; 4. Pamatzināšanas par uzņēmējvalsts sabiedrības valodu, vēsturi un institūcijām ir neatņemama integrācijas sastāvdaļa; 5. Centieni izglītības jomā ir svarīgi, lai sagatavotu

		<p>imigrantus, jo īpaši to pēcnācējus, būt sekmīgākiem un aktīvākiem sabiedrības dalībniekiem;</p> <p>6. Vienlīdzīga imigrantu piekļuve iestādēm, kā arī publiskām un privātām precēm un pakalpojumiem ar attiecīgās valsts pilsoņiem;</p> <p>7. Bieža imigrantu saskarsme ar attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem - kopīgi forumi, starpkultūru dialogs, izglītošana par imigrantiem un to kultūru, kā arī dzīves apstākļu uzlabošana pilsētas vidē;</p> <p>8. Dažādu kultūru un reliģiju praktizēšanu garantē ES Pamattiesību harta, un šis princips jāsteno, ja vien tas nav pretrunā citām neaizskaramām Eiropas tiesībām vai valsts likumiem;</p> <p>9. Imigrantu līdzdalība demokrātiskajos procesos un integrācijas politikas un pasākumu izstrādē, īpaši vietējā līmenī;</p> <p>10. Integrācijas politikas un pasākumu iekļaušanai visās attiecīgajās politikas jomās un pārvaldes un publisko pakalpojumu līmeņos;</p> <p>11. Caurskatāmu mērķu, rādītāju un novērtēšanas mehānismu izveide integrācijas politiku izvērtēšanai.</p>
9.	<p>Eiropas Savienības trešo valstu pilsoņu integrācijas dienaskārtība (<i>European Agenda for the Integration of Third-Country Nationals</i>), 2011.gada 20.jūlijs</p>	<p>Eiropas Savienības trešo valstu pilsoņu integrācijas dienaskārtības (turpmāk – dienaskārtība) galvenais pamatelements ir integrācija caur līdzdalību dažādās uzņemošās sabiedrības aktivitātēs un dažādu valsts pārvaldes līmeņu sadarbība šajā jomā. Dienaskārtībā tiek uzsvērts imigrantu sociālekonomiskais pienesums caur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uzņemošās sabiedrības valodas apguvi; 2. Dalību darba tirgū; 3. Pasākumiem izglītības sistēmā; 4. Labāku sadzīves apstākļu nodrošināšanu; 5. Efektīvāku ES finansējuma izlietojumu augstākminēto mērķu sasniegšanai.
10.	<p>Rīcības plāns trešo valstu pilsoņu integrācijai (<i>Action Plan on the integration of third country nationals</i>), 2016.gada 7.jūnijs</p>	<p>Rīcības plāns trešo valstu pilsoņu integrācijai (turpmāk – rīcības plāns) paredz kopēju politikas ietvaru, lai palīdzētu dalībvalstīm attīstīt un stiprināt trešo valstu pilsoņu integrācijas politiku nacionālā līmenī, kā arī apraksta politikas, operacionālo un finansiālo atbalstu, kuru dalībvalstīm nodrošinās Eiropas Komisija. Pamatojoties uz 2011.gada Eiropas darba kārtību integrācijai, rīcības plānā noteikti pasākumi, lai sekmētu integrāciju galvenajās politikas</p>

		<p>jomās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pirmsaizbraukšanas/pirmsierašanās pasākumi: patvēruma meklētāju pārvietošana no trešajām valstīm, sadarbība ar iebraucēju izcelsmes valstīm, informācijas sniegšana mērķa grupas pārstāvjiem pirms izceļošanas un informācijas nodrošināšana uzņemošajai sabiedrībai; 2. Izglītība: iemaņu nodrošināšana skolotājiem darbā ar trešo valstu pilsoņu bērniem, izglītības nozares personāla ar migrantu pagātni piesaistīšana darbam, ātrāka iebraucēju bērnu iesaiste izglītības sistēmā; 3. Pieeja darba tirgum un arodapmācībām: pēc iespējas ātrāka iebraukušo trešo valstu pilsoņu iesaiste darba tirgū, valodas apguve darba vietā, ātrāka kvalifikācijas un izglītības dokumentu atzīšana, mērķa grupas uzņēmējdarbības veicināšana; 4. Pieeja pamatpakalpojumiem: mājokļu pieejamība, veselības sistēmas pakalpojumi, sociālie pakalpojumi, dažāda līmeņa institūciju sadarbība šajos jautājumos, kompetences tīklu veidošana konkrētās jomās; 5. Sociālā iekļaušanās un aktīva līdzdarbība: mērķa grupas pārstāvju iesaiste uz viņiem attiecošos politiku izstrādē un ieviešanā, trešo valstu pilsoņu iesaiste pašvaldības pārvaldes aktivitātēs, dalība vietējos kultūras un sporta pasākumos, pretdiskriminācijas un stereotipu mazināšanas aktivitātes.
11.	<p>ES Padomes ieteikums par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs (<i>Council Recommendation on effective Roma integration measures in Member States</i>), 2013.gada 9.decembris</p>	<p>ES Padomes ieteikumos par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs norādīts uz romu diskriminācijas novēršanu un iespēju nodrošināšanu mērķa grupai vienlīdzīgu attieksmi, tanī skaitā atbalstot romu aktīvu pilsonisko līdzdalību, sekmējot viņu sociālo, ekonomisko, politisko un kultūras dalību sabiedrībā, tostarp vietējā līmenī. Līdztekus norādīts uz nepieciešamību pievērst uzmanību šādiem aspektiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – romu zēnu un meiteņu piekļuvei kvalitatīvai vispārējai izglītībai, lai visi romu skolēni iegūtu vismaz obligāto izglītību; – piekļuvei vispārēji pieejamiem veselības aprūpes pakalpojumiem; – piekļuvei darba tirgum un nodarbinātības

		<p>iespējām; – piekļuvei mājokļiem.</p>
12.	<p>ES Padomes secinājumi par romu integrācijas procesa paātrināšanu (<i>Council Recommendation on effective Roma integration measures in the Member States</i>), 2016.gada 8.decembris</p>	<p>ES Padomes secinājumos par romu integrācijas procesa paātrināšanu norādīts, ka nepieciešams paātrināti īstenot romu integrācijas valsts stratēģijas vai integrētas politikas pasākumu kopumus, ko dalībvalstis uzņēmušās, īpašu uzmanību pievēršot romu sociāli ekonomiskajai integrācijai, tostarp:</p> <ul style="list-style-type: none"> – romu, it īpaši, jauniešu situācijas uzlabošanai izglītības un nodarbinātības jomā; – vienlīdzīgu piekļuvi vispārējiem primārās un specializētās veselības aprūpes pakalpojumiem; – akcentējot romu sieviešu un meiteņu īpašo stāvokli vispārējā dzimumu politikā vai mērķtiecīgos pasākumos; – novēršot aizspriedumus pret romiem.

Kultūras ministrs

N.Puntulis

Vīza: Valsts sekretāra p.i.

B.Zakevica

Kleinberga 67330309
Anita.Kleinberga@km.gov.lv